

PŘEHLED DOSAVADNÍHO PRŮBĚHU VÁLKY V KOREJI

Dosavadní průběh války v Koreji přináší cenné poznatky politického i vojenského rázu.

Podle druhu, rozsahu a průběhu jednotlivých operací možno dosavadní průběh americké intervence v Koreji rozdělit zhruba na čtyři údobí.

První údobí zahrnuje operace probíhající v době od 25. června do 15. září 1950. Do tohoto údobí spadá

- vpád jihokorejských jednotek na území severně od 38. rovnoběžky,
- jeho odrazení severokorejskou lidovou armádou,
- úspěšná protiofensiva lidové armády až do jihovýchodní části Koreje sz. přístavu Pusanu (viz příloženou průsvitku).

V tomto údobí bojů mladá korejská lidová armáda nejen odrazila vpád jihokorejských jednotek, ale dosáhla v krátké době velkých operačních úspěchů.

V několika dnech byl osvobozen poloostrov Ongdžín a hlavní město Seul. Severokorejské jednotky zdolaly dvě velké vodní překážky, překročily řeku Han a Kym¹⁾, na západním pobřeží postoupily 400 km a přiblížily se k přístavům na jihu Korejského poloostrova.

Ztroskotání plánů, podle nichž měla být severní Korea za pomoci amerických námořních a leteckých sil bleskově obsazena jihokorejskými jednotkami, vyvolalo ve Washingtonu silnou odezvu. Zneužitím vlajky Organizace spojených národů rozhodly se americké vládní kruhy k otevřené vojenské intervenci.

Během celého srpna a v první polovině září 1950 vedly jednotky lidové armády rozhořčené boje s jihokorejskými jednotkami postupně zesílenými pěti americkými divisemi na připraveném obranném postavení všeobecně na čáře Čindžu, Tegu, Pohang.

Dne 14. září 1950 měl tento úsek fronty kolem Pusanu rozlohu ne více než 100 × 80 km.

Přes zásobovací potíže souvisící s rychlým postupem překročily jednotky lidové armády po rozhořčených bojích zblízka řeku Naktong, takže v polovině září 1950 hrozilo jednotkám interventů nebezpečí, že budou vrženy do moře.

V tomto období bojů byly na straně interventů kromě pěti divísí Jihokorejců zasazovány postupně tyto americké vyšší jednotky:

- 24. pěší divise,
- 1. motorisovaná divise,
- 25. pěší divise,
- 2. pěší divise a
- část 1. divise námořní pěchoty.

Druhé údobí — od druhé poloviny září do 25. října 1950 — zahrnuje

- vyložení amerických jednotek u Inčenu,
- boje lidové armády proti těmto vyloženým jednotkám,
- bitva o Seul a
- následující strategický ústup hlavních sil lidové armády z pusanského úseku fronty a od Seulu na severozápad a severovýchod.

Toto údobí bylo pro lidovou armádu nejtěžší zkouškou, neboť jednotky lidové armády musely vést urputný ústupový boj proti jednotkám interventů, které byly v přesile, zároveň evakuovat obyvatelstvo a cenná zařízení podniků a organisovat nové vojenské jednotky.

¹⁾ Řeka Kym ústí do moře u města Kansanu (viz mapu Koreje příloženou v 1. čísle VM/1951).

Pod hrozbou korejského „Dünkirchen“ a ve snaze dosáhnout agresivních cílů v Koreji stůj co stůj, připravili američtí intervenenti velkou vylodovací operaci u Inčenu.

Za tím účelem zmobilisovali všechny pozemní, námořní a letecké síly, které byly v západní části Tichého oceánu i části středozemní flotily a záložních lodí.

Dne 15. a 16. září 1950 vylodily se v zátoce u Inčenu za silné letecké a námořní podpory americké vojenské jednotky v celkové síle přes 50 000 mužů se silným dělostřelectvem a obrněnými jednotkami.

Letecké a námořní podpory se zúčastnilo celkem 500 letounů a 300 válečných lodí. Vylodění provedla 7. pěší divize (z Japonska) a 1. divize námořní pěchoty, které pro tuto operaci vytvořily spolu se 187. výsadkovým plukem 10. armádní sbor.

Američtí intervenenti počítali s tím, že se jim podaří těmito silami, které byly v poměru k silám lidové armády v prostoru Inčenu asi dvacetinásobné, obsadit jedním mocným úderem Seul, odříznout spojovací cesty lidové armády a tak ji donutit ke kapitulaci. Lidová armáda však dovedla spolu s obyvatelstvem Seulu město udržet proti mnohanásobné přesile po dobu dvou týdnů.

Přesto však početní a technickou převahou protivníka — a zejména po vytvoření dvou izolovaných front vzdálených vzájemně 200 až 250 km — bylo vrchní velení korejské lidové armády donuceno k rozhodnutí stáhnout své jednotky z úseku pusanské fronty k 38. rovnoběžce a provést strategický ústup do severní části země.

Generálovi Mc Arthurovi se s obrovskými ztrátami podařilo překročit řeku Wollin-gang²⁾, obsadit řadu měst zcela blízko čínských hranic, zmocnit se na severovýchodě přístavu Sengdžin, prostoru údolní přehrady na řece Sengčengang.³⁾

Byly získány nejkratší výpadové cesty na čínské území, které bylo přímo ohroženo. V tomto údobí se do korejské lidové armády začínají hromadně hlásit čínští dobrovolníci, aby zmařili Mc Arthurovy plány ohrožující Čínskou lidovou republiku.

Nejdůležitějšího operačního cíle, kterého chtěl Mc Arthur dosáhnout svou říjnovou ofensivou — totiž zničení sil lidové armády — nebylo dosaženo a plány interventů byly tím zkrženy.

Třetí údobí, trvající od konce října 1950 do začátku června 1951, se vyznačuje

- bitvou o strategicky důležitý prostor nástupových cest do Číny, ohraničený řekami Wollin-gang a Amnokgang⁴⁾,
- mocným protiúderem lidových armád, který se rozšířil v úspěšnou protiofensivu,
- opakovanými, nezdařenými „ofensivami“ interventů.

V tomto údobí se američtí intervenenti pokoušeli obsadit severozápadní část území Koreje a přiblížit se až k čínským hranicím.

Lidová armáda se však neomezila jen na vedení aktivní obrany, nýbrž přešla na celé frontě k protiofensivě.

Od 25. října do 24. listopadu vedly jednotky korejské lidové armády za podpory čínských dobrovolníků rozhořčené obranné boje v prostoru severozápadně od řeky Wollin-gang, v pohoří severovýchodně od Hesandžin⁵⁾ a v prostoru údolní přehrady na řece Sengčengang. Zadržely další postup interventů a provedly ze severozápadní části území mezi řekami Wollin-gang a Tedong-gang mocný protiúder, jímž interveny vrhly na jih od Wollin-gang.

Po tomto nezdařeném pokusu proniknout k čínským hranicím soustředil gen. Mc Arthur silné pozemní, námořní a letecké síly a dne 24. listopadu započal s více než sedmi divizemi novou — jak prohlásil — „rozhodující“ ofensivu, při čemž ujišťoval, že válku rychle ukončí, aby se američtí vojáci mohli vrátit domů ještě do konce roku 1950. Cílem této již čtvrté „rozhodující ofensivy“ bylo obsazení celé Koreje a zajištění předpokladů pro invasi do Číny.

²⁾ Na některých mapách je označována jménem Čongčon-gang nebo Čungchen-gang.

³⁾ Asi 80 km sz. od města Hamhung.

⁴⁾ Označované též názvy Čongčon a Jalu. Řeka Amnokkury nebo Jalu je pohraniční řekou.

⁵⁾ Na korejsko-čínských hranicích u pramenů řeky Amnok (Jalu).

Přes technickou a početní převahu interventů byla však ofensiva odrazena, korejská lidová armáda přešla do protiúderu, který se postupně rozšířil v protiofensivu. V jejím průběhu byli interveni vrženi 250 až 300 km na jih k 38. rovnoběžce.

Protiofensiva severokorejských jednotek a čínských dobrovolníků se nezastavila na 38. rovnoběžce, pokračovala a přinesla další operační úspěchy.

V prvních lednových dnech 1951 byla prolomena obranná postavení na 38. rovnoběžce a interveni byli donuceni k ústupu na jih od 38. rovnoběžky.

V polovině ledna 1951 dosáhly lidové armády čáry Suwon, Wondžu a Kangnung (na východním pobřeží).

Během čtrnáctidenní ofensivy postoupily jednotky lidové korejské armády a čínských dobrovolníků celkem o 100 až 150 km.

V tomto období bojů byla podstatně otřesena bojová síla amerických interventů a jejich satelitů, kteří zanechávali na ústupu velká množství válečného materiálu. Americká strategie „bleskové války“ a nepřemožitelnost americké válečné techniky byly pohřbeny.

Nehledě na ztráty, které utrpěli americko-angličtí interveni v předchozích bojích, podnikli dne 25. ledna 1951 za silné podpory tanků a více než 1000 letounů novou ofensivu. Během 17 dnů se jim podařilo jen jihovýchodně od Seulu postoupit o 30 km, avšak již dne 12. února byli silným protiúderem za velkých ztrát vrženi 20 km zpět na jih.

Koncem února zasadili interveni do bojů nové zálohy a zahájili t. zv. „únorovou a březnovou ofensivu“. Za těžkých ztrát dosáhli v druhé polovině března územního zisku v prostoru severně od Seulu. Jejich ofensiva byla kolem 20. dubna na celé 220 km dlouhé frontě zastavena a byli donuceni přejít severně od 38. rovnoběžky do obrany.

Během celé ofensivy trávající téměř tři měsíce, t. j. od 25. ledna do 21. dubna 1951, podařilo se americko-anglickým interventům vklínit se 12 až 15 km severně od 38. rovnoběžky. V této době ztratili přes 78 000 mužů (z nich bylo více než 47 000 Američanů).

Fiasko ofensivy bylo tak veliké, že prezident Truman ještě v jejím průběhu zbavil gen. Mc Arthura velení a na jeho místo ustanovil gen. Ridgwaye.

V tříměsíčních obranných, aktivně vedených bojích opotřebovaly jednotky lidových armád jednotky intervenční tak, že 22. dubna 1951 přešly k protiofensivě a již prvního dne prolomily střední úsek fronty jižně od Kimhwy.

Hrozbou obklíčení byly americké jednotky donuceny k rychlému ústupu jižně od 38. rovnoběžky. Ústup byl kryt britskými, holandskými, belgickými a ostatními jednotkami satelitů.

Dne 17. května následoval po mohutné dělostřelecké přípravě nový protiúder lidové armády v prostoru mezi Čunčen a Inje (45 km sv. od Čunčenu) ve směru na Wondžu. Předvoje lidových armád dosáhly kolem 20. až 22. května vnějších obranných postavení Seulu, zatím co na východním úseku fronty byli Jihokorejci zatlačeni o více než 30 km na jih od 38. rovnoběžky.

Velitel 8. americké armády gen. Van Fleet dne 23. května oznámil, že 8. armáda zahájila „neomezenou ofensivu na sever“ a že „se při ní nezastaví před žádnou hranicí“.

Velitelství intervenčních vojsk doufalo, že novou ofensivou, která byla doprovázena reklamou západního tisku, dosáhne obratu v průběhu války.

Avšak hrdinství a vojenské umění lidových armád zmařilo i tento plán „neomezené ofensivy na sever“. Americké velení nedosáhlo opět žádoucího úspěchu přes početní a technickou převahu a intenzivní podporu letectvem, které se denně účastnilo 1 000 až 1 200 bojovými lety.

Za těžkých ztrát na lidech a materiálu pronikli interveni teprve sedmého dne ofensivy — dne 30. května — severně od 38. rovnoběžky v prostoru jižně od měst Kimhwa a Hwachon, kde byli zastaveni houževnatou obranou jednotek lidových armád.

Čtvrté období bojů v Koreji započalo v červnu 1951. Je charakterisováno účinnou obranou jednotek lidové armády a čínských dobrovolníků, spojenou s četnými protiútoky a silnými protiúdery.

Do tohoto období spadá návrh zástupce Sovětského svazu u Organizace spojených

národů, podaný v červnu 1951, na jednání o zastavení bojových akcí a o příměří, které mělo být prvním krokem k mírovému urovnání korejské otázky.

Jednání započaté 10. července 1951 v Kesěngu a pokračující v Panmundžonu se pro nespravedlivé požadavky a uměle vytvářené překážky Američanů, kteří původně požadovali, aby demarkační čára byla stanovena všeobecně 38. rovnoběžkou, stále protahují. Zároveň využívalo americké velení doby jednání k doplnění svých vojsk přísunem záloh a materiálů.

Dne 18. srpna 1951 podnikla vojska interventů nový úder na středním a východním úseku fronty v prostoru Čerwon a Yanggu na frontě širší než 40 km.

Úder, před nímž předcházela mohutná dělostřelecká příprava, byl proveden za silné podpory tanků, letectva a válečných lodí.

Korejská lidová armáda však zmařila úder hlavně ničivou palbou minometů a pěchotních zbraní.

Další útočné snahy Američanů, kteří se 30. srpna 1951 pokoušeli dosáhnout úspěchu na východním úseku fronty, na šířce asi 25 km, byly opět odraženy, takže fronta zůstala ve svém průběhu v podstatě nedotčena.

Během září 1951 docházelo na všech úsecích fronty k místním bojům.

Americké velení soustřeďovalo své úsilí na východní a střední část fronty s cílem zmocnit se horského masivu, který uzavírá cestu do severní Koreje.

Na východním úseku fronty útočila intervenční vojska na šířce 40 km mezi Yanggu a Kansěng, avšak lidová armáda odrazila všechny útoky palbou dělostřelectva, pěchotních zbraní a bojem zblízka.

Na středním úseku fronty v prostoru Jěncěn a severně od Hwachon byly odraženy útoky americké 1. motorisované divise a 25. pěší divise.

Ofensivní snahy nedosáhly stanovených cílů a velitel 8. armády gen. Van Fleet přiznal, že intervenční vojska utrpěla těžké ztráty zejména na východní frontě. Aby zmírnil neúspěch, označil tuto ofensivu za „ofensivu omezeného rozsahu“.

Dne 3. října 1951 byla na západním úseku střední fronty započata další t. zv. „podzimní ofensiva“, již se zúčastnilo na frontě široké asi 64 km celkem pět divisí v prvním sledu (1. americká motorisovaná divise, 1. divise „Commonwealth“, 24. americká pěší divise a dvě divise Jihokorejců).

I tato ofensiva byla po tuhých bojích odražena a intervenční dosáhli s velkými ztrátami jen nepatrných územních zisků.

Bezúspěšné jednání o příměří, přenesené do Panmundžonu, přineslo dne 13. listopadu částečné dosažení dohody o určení demarkační čáry a demilitarizovaného pásma.

V podstatě jde o nynější čáru dotyku, která probíhá (od západního pobřeží k východnímu): Pungdong — Panmundžon (jihovýchodně od Kesěngu) — 5 km jižně od Sangnyong — asi 10 km severozápadně od Čerwonu — 10 km severně od Kimhwa, 5 km jižně od Kumsong — jižně od Mundung — dále směrem severovýchodním k východnímu pobřeží asi 15 km jižně Kansěng.

Od listopadu 1951 do února t. r. jsou sváděny na celé frontě boje místního významu bez podstatných územních změn, ale za značných ztrát pro interventy.

Toho času ještě probíhá jednání o jednotlivých bodech příměří, které je stále protahováno a mařeno nesmyslnými požadavky interventů.

V závěru možno říci, že se přes masové zasazení válečné techniky, přes zločinné vedení války taktikou „spálené země“ a zneužití vlajky Organizace spojených národů nepodařilo americkému velení zdolat odpor Severokorejců a čínských dobrovolníků, kteří bojují odhodlaně a tvrdě jsouce prochnuti vědomím, že bojují za spravedlivou věc své země.

Poznámka redakce: Tento článek je první, všeobecně přehlednou částí práce o průběhu války v Koreji. V dalších pojednáních budou postupně otiskovány poznatky o průběhu bojů v jednotlivých údobí války, o bojové sestavě a organizaci vojsk, o použití a o zkušenostech jednotlivých druhů vojsk.

DRUHÝ VOJSK A JEJICH POUŽITÍ PODLE AMERICKÝCH NÁZORŮ

Brzy po skončení druhé světové války probíhaly a dokonce ještě dnes probíhají mezi vojenskými teoretiky kapitalistických států spory nebo rozličné názory o tom, jakou důležitost má ten nebo onen druh vojska pro válku a boj.

Charakteristické přitom je, že většina přeceňuje na příklad tanky, letectvo, výsadky atd., to jest staví se plně za bojovou techniku a naprosto nedoceňuje význam jiných druhů vojsk.

Ani řady, ani předpisy americké armády nedávají jasnou odpověď na tuto otázku. Jak víme, americká armáda se skládá z pozemních, leteckých a námořních sil. Pozemní síly jsou rozděleny na zbraně a služby. Výrazu „zbraně“ je užíváno u té části, jejichž hlavní úlohou je boj a podpora boje. Výraz „služby“ se vztahuje na ty složky, jejichž hlavní úlohou je podpora boje a administrativa. Některé z těchto složek mají hlavní úkoly na obou úsecích (podpora boje i administrativa), na př. ženijní vojsko jako zbraň a ženijní služba.

Americké pozemní síly mají tyto zbraně: pěchotu (též výsadkovou), tankové vojsko, dělostřelectvo, ženijní vojsko a spojovací vojsko.

Tankové vojsko je samostatnou stavovskou skupinou zbraní a má historický název Armored Cavalry („obrněné jezdectvo“) na rozdíl od motorisované pěchoty — Cavalry („jezdectvo“). Letecké síly jsou jedním ze tří prvků hlavních složek armády.

K službám patří: administrativně hospodářská služba, justiční služba, služba zásobování a převozů, zbrojní služba, ženijní, chemická, spojovací, zdravotnická, duchovní, vojenská policie, finanční a služba vojenské dopravy.

V názorech na použití hlavních druhů vojsk je patrná rostoucí úloha leteckých sil, zvýšená důležitost tanků a dělostřelectva v pozemních operacích. Vzdušné výsadky a protitanková vojska jsou hodnocena jakožto vojska, která se neustále rozvíjejí a která mají velkou budoucnost.

Pěchota je sice uznávána jakožto hlavní druh vojsk, je však stavěna v příliš velké závislosti na jiných druhích vojsk proto, že prý má malou palebnou mohutnost a údernou sílu. Američané přiznávají, že jejich pěchota je zvyklá na silné zabezpečení dělostřelectvem, tanky a letectvem. Jestliže pěchota nemá dostatečnou podporu letectva, tanků a dělostřelectva, její bojový duch rychle klesá.

Tanky. Za druhé světové války používali Američané svých tankových vyšších jednotek a útvarů v Evropě k společné činnosti s pěchotou v poměru jedna tanková divise na dvě pěší divise. Jindy tankové divise (jedna až dvě) byly zálohou velitele armády nebo velitele skupiny armád. Samostatné tankové prapory ZHV byly přidělovány pěším divisím (jeden na divisi) a sloučeny ve skupiny, tvořily zálohu velitele armády nebo velitele fronty. Vyšší administrativní a taktickou jednotkou tankových vojsk byla tanková divise.

Podle amerických názorů na podkladě zkušeností z druhé světové války může být tankových vojsk (tankových divisí a samostatných tankových praporů ZHV) použito:

- společně s pěšími a jezdeckými divisemi nebo armádními sbory,
- v sestavě armádních sborů, polních armád a front,
- v sestavě operačních skupin k splnění zvláštních úkolů velitelství.

Je zdůrazňováno, že v žádném případě nesmí být tanků použito k splnění druhořadých úkolů a že tanky jsou hlavní protitankovou zbraní.

Ve výhodném terénu vedou tanky hlavní úder. Není-li terén výhodný pro hromadné použití tanků, mohou tankové prapory, roty, čety nebo dokonce jednotlivé tanky být přiděleny pěším jednotkám. Američané poznamenávají, že od doby, kdy se objevily plovoucí tanky, nejsou řeky již pro tanková vojska žádnou překážkou. Nepříznivý vliv na použití

tanků mají déle trvající deště, jak to potvrdily události na Filipínách a v Itálii za druhé světové války.

Použití obrněných vojsk v operaci s průlomem obrany může být nejrozmanitější:

- jako předsunuté úderní jednotky, které prolomují obranu „klínem“;
- společně s jinými vojsky k obklíčení a zničení hlavních sil obrany;
- k činnosti v operační hloubce, aby přetály komunikace, zadržely příchod velkých záloh nebo ovládly životně důležité objekty pro nepřítele;
- k pronásledování nepřítele.

Silně opevněné rajony se doporučuje tankovým jednotkám obejít. Jestliže musí na ně útočit, je účelné, aby speciálně připravené pěší a ženijní jednotky prolomily protitankový systém nepřítele před postupujícími tankovými jednotkami nebo současně s nimi, ačli ovšem nejsou těžké tanky.

Američané zdůrazňují, že tanky jsou nejvýhodnější pro útok, a proto v obraně má jich být použito k protiútokům, ke zmaření přípravy nepřítele k útoku atd. V obraně jsou tanky považovány za neúčinnější prostředek k provedení protiúderů. Kromě těchto úkolů se jich používá k vytvoření silných rychlých záloh, které při svém zasazení do boje dostávají mohutnou podporu dělostřelectva a letectva.

Při podpoře pěchoty jsou tankové jednotky z počátku v záloze v pohotovosti rychle vstoupit do boje, jestliže se naskytne možnost provést protiútok nebo protiúder. Za obranného boje jsou tanky drženy v záloze na zakrytých postaveních mimo účinnou palbu do té doby, dokud situace nebude příznivá pro jejich použití. Jsou v rukou velitele mocnou zálohou k vedení boje s nepřátelskými tanky nebo k podpoře protiútoků nebo protiofensivy.

V manévrové obraně se tanků používá jako zálohy k protiútokům, k zasazení mocných úderů do boků, k oklamání nepřítele nebo k ochraně vlastních boků. Při provádění protiútoků nebo protiúderů se vyžaduje místní převaha letectva ve vzduchu. Protiútok podniknutý tankovými jednotkami nemá mít za cíl prostě jen obnovit obranné postavení, nýbrž má znemožnit další pokračování nepřítele v útoku.

Jezdeckto

Z pojednání uveřejněných v tisku a v odborné literatuře Američanů vysvítá, že armáda USA v druhé světové válce téměř neměla žádné bojové útvary a vyšší jednotky jezdeckta; mechanisované jezdeckto se účastnilo války samostatnými pluky a též samostatnými jezdeckými mechanisovanými skupinami. Mechanisovaných eskadron, oddílů a samostatných skupin bylo používáno jako rychlých průzkumných jednotek (organicky patří: jezdecká mechanisovaná eskadrona — pěší divisi, jezdecký mechanisovaný oddíl — obrněné divisi), neboť mají tanky a samohybná děla. Po válce byly všechny tyto jezdecké mechanisované jednotky přeměněny v tankové.

Chemické vojsko

Chemické jednotky nejsou samostatným druhem zbraní. Úkolem chemické služby je podpora bojových jednotek.

Chemické prapory jsou disposičními jednotkami velitele armády, který je přiděluje jen divisím, které je pro splnění úkolu potřebují.

Polní dělostřelectvo

Z řádů americké armády je zřejmé, že se Američané snaží mít při použití dělostřelectva centralisované velení, aby mohli použít dělostřelectva hromadně na plánované cíle. Dělostřelectvo je považováno za první zálohu velitele, které může být použito v kterýkoli okamžik.

V otázce o výhodách palebného valu před palebným soustředěním se mínění Ameri-

čanů různí. Jedni tvrdí, že palebný val je již přežitek, protože spotřebuje mnoho střeliva a omezuje činnost pěchoty; mimo to je nesnadné přeměnit ho na jiný druh palby, jestliže to vyžaduje situace. Výhoda palebného soustředění podle jejich mínění je v tom, že palebné soustředění umožňuje podporovat útok nebo řadu útoků jak na jednom směru, tak i na celé frontě, že je pružné, což dovoluje rychle přenést palbu při první nutnosti, že vyžaduje menší spotřeby munice a že je na živou sílu nepřítele účinnější a psychologicky mnohem více působí.

Zajímavé je též, že Američané ve své vojenské literatuře neradi přiznávají, že jejich dělostřelectvo za druhé světové války vedlo přesnou palbu na cíle zřídka a že hlavně střelilo na prostory. Potvrzuje to též ta okolnost, že Eisenhower v době bojů v západní Evropě vyžadoval na jeden měsíc 8 milionů dělostřeleckých granátů a min. Vidíme tu tedy snahu řešit úkoly hromadnou a déle trvající palbou. Někteří američtí vojenští odborníci poukazují na to, že není dostatečně decentralisován manévř dělostřelectva, že jsou prováděny šablonovité metody přenášení palby, že je slabá součinnost s pěchotou v útoku, a dále na to, že v dělostřelectvu převládají střední ráže.

Takové je zhruba použití jednotlivých hlavních druhů vojsk americké armády a nedostatky nebo nejasnosti v jejich používání.

Sovětské vojenské umění jasně a správně vyřešilo otázku důležitosti a použití druhů vojsk a vědecky tuto otázku podložilo. Stačí uvést jen ustanovení, že ani jeden druh vojsk nemůže nahradit jiný. Ze všeho, co bylo uvedeno, vidíme znovu převahu sovětského vojenského umění nad buržoasní kapitalistickou doktrinou, která již nyní nejen v teorii, ale při praktickém uskutečňování, jak ukazují zprávy z korejského bojiště, úplně zkrachovala.

Prameny: Polní řád USA, Military Review čís. 7/1944.

BRITSKO-EGYPTSKÝ SPOR

Současná krise vztahů mezi Egyptem a Velkou Británií, která vyvrcholila egyptským vypovězením vzájemných smluv, je výsledkem dlouhého boje egyptského lidu o osvobození ze závislosti na britském imperiu.

Roku 1869 byl vybudován Suezský průplav a tímto údobím začíná snaha britského imperialismu o úplné podmanění Egypta za tím účelem, aby Velká Británie mohla provádět účinnou kontrolu nad Suezem, který má nesmírný význam nejen obchodní, ale také především, strategický. Výsledkem anglické okupační politiky, již se egyptský lid stavěl od počátku na odpor, bylo obsazení Egypta r. 1882 a uvržení obyvatelstva do hladu, bídy a podvýživy.

Po první světové válce byl anglický imperialismus donucen k částečným ústupkům a z egyptského protektorátu bylo vytvořeno království. Velká Británie si však i nadále podržela rozhodující vliv.

Roku 1936 uzavřela Velká Británie s Egyptem smlouvu, kterou si přímo vynutila souhlas k další okupaci na příštích 20 let i přes odpor egyptského lidu.

Vzrůstající krise ve vztazích mezi Velkou Británií a Egyptem vyvrcholila v srpnu 1951, kdy Egypt zavedl kontrolu lodí proplouvajících Suezským průplavem. Britská vláda snažila se jako vždy vyhrůžkami donutit Egypt, aby zrušil toto opatření, a předložila spor

Radě bezpečnosti, v níž diktát USA a satelitních států rozhodl, aby Egypt kontrolu lodí odvolal. Egyptská vláda však prohlásila toto rozhodnutí za nezákonné, a místo aby se podrobila, vypověděla v říjnu 1951 smlouvu s Velkou Británií, rozhodla se připojit Sudan k Egyptu a proklamovat krále Faruka králem Egypta a Sudanu. Lid v zemi odpověděl na toto rozhodnutí mohutnými masovými protibritskými demonstracemi.

Egyptská vláda, podporována lidem, odmítla všechny návrhy na vyřešení sporu a jako podmínku dalšího jednání mezi Velkou Británií a Egyptem požadovala odchod britských vojsk ze země. A stejnou odpověď dala egyptská vláda západním imperialistům na návrh o zapojení Egypta do Středomořského vojenského paktu. V den 15. výročí podepsání smlouvy vypukly mohutné masové protibritské demonstrace a vláda vyhlásila v Káhiře a Alexandrii stanné právo. Zároveň doporučila britským příslušníkům, aby neopouštěli své domovy, poněvadž jim venku nemůže zaručit bezpečnost.

Přistřívání situace a stále zesilující přísun britských ozbrojených sil do oblasti průplavu vyvolaly krvavé srážky mezi obyvatelstvem a Brity, které na některých místech dostaly ráz partyzánské války a oběti na obou stranách možno počítat na stovky. (Viz příponou mapku a průsvitku).

V říjnu 1951 vyzvala egyptská vláda všechny své státní příslušníky zaměstnané u britské správy, aby opustili zaměstnání, a schválila zákon, podle něhož je spolupráce s Brity trestným činem a trestá se vězením do 3 let. Na tuto výzvu opustilo celkem 68 000 zaměstnanců svá místa, čímž byla hlavně doprava a činnost britského letectva z nedostatku pomocného personálu ochromena. Velká Britannie byla proto nucena dopravit do oblasti průplavu cyperské dělníky, kterých se přihlásilo jen asi 3000. Protože egyptská vláda vyzvala obchodníky, aby přestali zásobovat britskou brannou moc, byla Velká Britannie přinucena zřídit z Anglie přes Středozemní moře do Egypta (Suez) velmi nákladný letecký most ze 16 dopravních letek (10 z Velké Britannie a 6 z Blízkého Východu, letadla létala 4krát denně a od 26. 11. 1951 12krát denně). Tímto způsobem bylo dopraveno též asi 2 500 příslušníků RAF, z nichž polovina jsou technici, aby činnost RAF v prostoru průplavu odchodem egyptských zaměstnanců nezůstala ochromena.

Stále zesilující se srážky mezi civilním obyvatelstvem a britskými vojsky v prostoru průplavu donutily egyptskou vládu, aby povolila civilnímu obyvatelstvu nosit zbraně, a jako protest proti činnosti britských vojsk odvolala 13. 12. 1951 svého velvyslance z Velké Britannie a propustila všechny Brity, kteří byli ve službách egyptské vlády. Stoupající odpor egyptského obyvatelstva proti britským okupantům v pásmu průplavu donutil velitele anglických jednotek gen. Erskina, aby vydal rozkaz k repatriaci žen a dětí britských příslušníků z oblasti průplavu. Byla zahájena dne 10. 11. 1951 a provedena letectvem RAF.

Egypt ve svých národních požadavcích je plně podporován arabskými státy a také představiteli Arabské ligy. V poslední době nabídl se irácký velvyslanec v Káhiře jako zprostředkovatel v anglo-egyptském sporu. Jako základ pro urovnání vytyčil čtyřbodový plán, jehož hlavním bodem je odchod britských vojsk z Egypta. Egypt prozatím irácký plán nepřijal a snaží se sám dosáhnout rozhodnutí ve svůj prospěch. Podle posledních zpráv začíná se též král Faruk, který až dosud stál v pozadí, zabývat řešením anglo-egyptských vztahů. Obklopil se protibritskými rádci, z nichž Fattah Amr byl jmenován královým poradcem pro zahraniční věci a Hafez Afifi šéfem osobního králova kabinetu. Fattah Amr byl až do svého odvolání velvyslancem v Londýně a Haf ez Afifi je jedním ze signatářů smlouvy z roku 1936.

S pomocí těchto poradců, amerického velvyslance v Káhiře Jeffersona Cafferyho a egyptské teroristické organizace „Musulmanských bratří“, která vyvolala umluvené protibritské teroristické provokace, připravil král Faruk odstranění vlády Nahase pašy a její nahrazení skupinou „nezávislých“ ministrů s Ali Maherem pašou v čele. Toto opatření, vyhlášené náhle dne 26. ledna t. r., je označováno v zahraničním tisku za skutečný státní převrat. Nový ministerský předseda Ali Maher paša, dřívější obdivovatel německých nacistů a italských fašistů, obdivuje dnešní jejich americké následovníky a souhlasí s americkým návrhem na řešení anglo-egyptského sporu. Návrh lze stručně vyjádřit takto: Egypt

přistoupí k vojenskému paktu Středního Východu, zato bude britská okupace postupně zmezinárodněna, což bude odůvodněno jako opatření obrany proti nebezpečí domněle hrozícímu Střednímu Východu ze strany Sovětského svazu. Americké řešení nevyhovuje zcela britské vládě, která ho přijímá jen z nezbytné nutnosti. Britská vláda si je však vědoma, že již sama nestačí zvládnout krizi na Středním Východě a chce-li si udržet něco z tamních svých posic, že jí nezbyvá nic jiného, než vpustit do „svého rajonu“ Američany. A tak vzniká na Středním Východě situací vynucená součinnost Angličanů a Američanů, něco jako „anglo-americká akciová společnost“, o níž můžeme dodat, že má „ručení omezené“.

Egyptskému králi se podařilo za pomoci anglo-amerických rádců dočasně oklamat egyptský lid, který byl rozhodnut bez odkladu vyhnat ze země Angličany a nepustit do země jejich pomahače. Nový ministerský předseda se neodvážil při svém prvním veřejném projevu přiznat, že se zříká požadavku, aby anglické jednotky opustily egyptské území, a předstíral, že bude pokračovat v politice svého předchůdce.

*

Velká Britannie má pro Blízký a Střední Východ a pro centrální Afriku vytvořeno vrchní velitelství tak zvané MELF (Middle East Land Forces) pod velením generála Sira Briana Robertsona, VS Fayid. Jemu jsou podřízeny jednotky pozemního vojska, letectva a námořnictva. Vrchním velitelem britského námořnictva ve Středomoří je admirál Edlesten a vrchním velitelem letectva na Blízkém Východě je maršál John Baker, VS Ismailia.

Velitelem britských vojsk v Egyptě je genpor. MD Erskine, VS Festingem.

Podle smlouvy z roku 1936 může mít Velká Britannie v oblasti Suez 10 000 mužů. Dnes je tento počet několikanásobně překročen a okupační pásmo bylo rozšířeno z 20 km na 80 km.

Před zahájením sporu měla Velká Britannie na Blízkém a Středním Východě asi 60 000 mužů pozemního vojska, letectva a námořnictva.

Od počátku sporu posilovala Velká Britannie stále svoje jednotky na Blízkém a Středním Východě, nyní tam je asi 100 000 mužů pozemního vojska, letectva a námořnictva.

Egyptská branná moc je organizačně rozdělena na pozemní vojsko, letectvo a námořnictvo. Vrchní velitelství egyptské branné moci je v Káhiře, vrch. velitelem je král Faruk.

Pozemní vojsko je organisováno a vycvičeno zcela podle britského vzoru.

Roční kontingent branců je velmi malý, příčinou je velmi nízká životní úroveň a z ní plynoucí „sociální nemoci“ — až 75% branců bývá neschopno vojenské služby. Nyní v době sporu schválila vláda zákon o všeobecné mobilisaci, podle něhož mohou být k vojenské službě povoláni občané od 18 do 50 let. Z rozhodnutí vlády byla zřízena Nejvyšší rada v Káhiře, která má za úkol kontrolovat osvobozené oddíly, tak zvané „osvobozovací prapory“, složené z dobrovolníků, z nichž první již odjel do oblasti průplavu. Nejvyšší rada rozhodla, že zřídí při universitě El Azhar, nejvyšší to islamské instituci, výcvikový tábor pro „osvobozovací prapory“ a schválila částku 100 000 egyptských liber na jejich výcvik. Výcvik dobrovolníků začal 24. 12. 1951.

Fiasko Velké Britannie v Iránu, boj lidu Egypta, volání po revisi britsko-irácké smlouvy v Iráku, odmítavý postoj států Arabské ligy k vojenské politice imperialistických států na Blízkém Východě jsou dokladem toho, že se lid země Blízkého Východu připravuje k zápasu o uskutečnění svých národních požadavků — úplné samostatnosti.